

Pla Local d'Infància i Adolescència de Terrassa

Propostes dels tallers participatius

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Eix informació, participació i famílies

Informació i comunicació accessible:

1. Garantir que la informació i comunicació que es genera des de l'ajuntament i que és rellevant per a infants i adolescents es presenta de manera clara i amigable, seguint pautes de lectura fàcil.
2. Cercar nous canals i formats per fer arribar informació als infants i adolescents sobre les activitats i recursos existents a la ciutat de Terrassa per a la seva edat, amb especial atenció a la franja adolescent.
3. Implicar les escoles per aconseguir que la informació arribi als infants i els adolescents. No centrar-se únicament en les famílies. Escoles com a espai on tots els infants estan implicats.
4. Aprofitar el potencial de les xarxes socials com a canal de comunicació amb adolescents, cercant estratègies que permetin arribar als adolescents i generar interès (p.ex. un canal institucional difícilment tindrà seguiment, en canvi, utilitzar referents que ja existeixin i que siguin coneguts per als joves pot resultar molt més proper i eficient).
5. Mantenir i reforçar els punts joves a l'institut, estenent la iniciativa a més centres de secundària.

Foment i promoció de l'associacionisme i educació per a la participació

6. Promoure l'associacionisme des de l'adolescència, amb programes que incentivin el voluntariat i la implicació dels i les adolescents en la vida del municipi i amb espais de trobada i autogestió.
7. Desenvolupar iniciatives i projectes d'educació per a la participació des de la infància i l'adolescència, donant a conèixer els espais i òrgans de l'ajuntament i apropant la vida política del municipi i els processos de la presa de decisions a la infància i l'adolescència.

Participació i escolta

8. Millorar l'escolta adulta en l'etapa adolescent, especialment als centres educatius, posant cura en recollir i entendre millor les inquietuds, les opinions i necessitats dels i les adolescents i en explicar els motius darrere les decisions que els afecten de manera directa.
9. Incidir en l'educació per a la participació en la infància i l'adolescència, des de les escoles, equipaments, entitats i projectes públics.
10. Promoure projectes sobre el municipi (des de les escoles i les entitats), que permetin treballar el sentiment de pertinença i generar vinculació amb les

diferents iniciatives, projectes i equipaments a l'abast de la infància i l'adolescència.

11. Trencar prejudicis relatius a la manca d'implicació i maduresa dels i les adolescents, visibilitzant les aportacions positives i experiències que demostrin el compromís d'aquesta franja d'edat en l'àmbit social i amb l'entorn.
12. Incorporar la perspectiva interseccional en la gestió de la participació, cercant mecanismes per incloure la infància i adolescència no organitzada, als que estan fora del circuit escolar i de lleure, als infants i adolescents procedents d'entorns vulnerables i de col·lectius minoritaris per tal de garantir una participació diversa i que inclogui a aquells col·lectius amb menys capital social, relacional, suport familiar, etc.
13. Utilitzar metodologies que permetin adaptar-se a les necessitats dels diferents col·lectius d'infants i adolescents, amb temps suficient per facilitar la recollida d'opinions i facilitant la participació des del principi del procés.
14. Aprofitar les motivacions dels mateixos infants i adolescents (canvi climàtic, feminismes, bullying...) per fomentar la seva implicació i participació. Fer aflorar els interessos dels infants i els adolescents i permetre que la participació sorgeixi d'ells i elles, dotant-los d'eines per organitzar-se i apoderar-se com a agents de canvi.
15. Implicar als infants i adolescents en la presa de decisions sobre els aspectes que els afecten de manera directa a través d'eines de cocreació, garantint recursos suficients per a la gestió d'una participació suficient i dimensionada a les característiques de la ciutat.
16. Fomentar l'autogestió des de l'etapa adolescent, donant-los la capacitat per fer seguiment i gestionar la participació.
17. Garantir que es realitza la devolució i el feedback adequats dels processos participatius i de recollida de visions que es desenvolupin a la ciutat en general, però també amb infants i adolescents.
18. Esmerçar recursos suficients per garantir una participació plural dels infants i adolescents en els assumptes que els afecten, que no depengui de la voluntat i implicació dels centres educatius i que permeti garantir la utilització de metodologies i recursos adients per fer possible la participació infantil i adolescents.

Propostes específiques per al Consell Municipal d'Infants i Adolescents de Terrassa (CMIAT)

19. Revisar els mecanismes de participació en el CMIAT per tal de garantir una major representativitat per sexe i origen.
20. Treballar temes i interessos que motiven als infants i als adolescents (medi ambient, urbanisme, millora de la ciutat i l'entorn en general...).

21. Visualitzar els aprenentatges que es generen a través de la participació en el CMIAT (seguretat, millora d'habilitats comunicatives...) i vincular aquests aprenentatges amb el que s'aprèn a l'escola.
22. Organitzar més espais de trobada entre els i les representants del CMIAT i els representants polítics o personal tècnic de l'ajuntament.
23. Garantir que les propostes treballades des del CMIAT reben un retorn (positiu o negatiu) per part de l'ajuntament.
24. Millorar l'acompanyament als centres educatius amb assessorament i eines per facilitar la implicació de tot el centre en el treball realitzat pels representants del CMIAT.
25. Definir un itinerari de participació, de tal manera que els infants que han format part del CMIAT coneguin els espais i mecanismes al seu abast per continuar implicant-se en la vida de la ciutat (espais joves, districte jove...).

Eix protecció, vulnerabilitat i salut

A continuació s'enumeren les principals propostes recollides durant els tallers i enquestes en relació amb els serveis de qualitat en l'àmbit educatiu, sanitari i de benestar social.

Pobresa i vulnerabilitat

1. Fer valdre el paper educatiu de l'escola bressol i la seva contribució en clau d'equitat, i promoure l'accés de les famílies més vulnerables (mitjançant accions d'informació, sensibilització i suport econòmic).
2. Organitzar activitats de suport a la criança adreçades a les famílies des de l'escola bressol i els espais familiars, sobre els temes en què es detecten més dubtes i necessitats d'orientació entre les famílies en la franja 0-3 (hàbits de son, rol parental i aprendre a posar "límits", "pantallisme" en la petita infància...).
3. Promoure una xarxa d'habitatge públic per donar resposta a les necessitats de les famílies amb infants i evitar situacions de desprotecció en la infància.
4. Padró per totes: assegurar que tothom, però sobretot les famílies amb infants, té garantit l'accés als drets bàsics.
5. Potenciar el treball a domicili, d'acompanyament a les famílies i capacitatció parental dins els seus propis espais.

Promoció de la salut i hàbits saludables

6. Reforçar l'educació sanitària per donar resposta a problemàtiques detectades en l'enquesta de salut (p.ex. alimentació, hàbits de son, activitat física, "pantallisme"...) de manera conjunta entre els diferents serveis de l'ajuntament i amb les entitats.
7. Desenvolupar intervencions de promoció de l'esport adaptades a les necessitats i desitjos de les noies per corregir la bretxa existent en la pràctica de l'esport.
8. Activar el projecte salut i escola per treballar temes de sexualitat, salut mental, hàbits, etc. als centres educatius.
9. Reforçar el servei de salut Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) i crear un equip de prevenció a escoles i instituts amb el suport dels agents del territori.

Atenció a la salut emocional i mental

10. Començar a treballar les problemàtiques emocionals des de l'educació primària.
11. Oferir suport emocional i ajuda terapèutica als infants i adolescents per donar resposta a les situacions de malestar emocional provocades arran de la COVID. Facilitar l'accés a l'atenció psicològica per a adolescents a través de canals directes i sense intermediaris.

12. Oferir espais d'escolta als espais on estan els infants i els adolescents (centres educatius, equipaments públics, entitats...), incorporant professionals suficients i qualificats en temes de salut emocional en tots els ambients on es desenvolupa l'infant/jove.
13. Apropar els recursos als i les adolescents que no acudeixen espontàniament als recursos, accedint als espais on es troben aquests col·lectius (exemple: projecte ECID de Badalona).
14. Incorporar educadors i educadores de carrer com a recurs clau per treballar el vincle amb els i les adolescents, facilitant el contacte i oferint un canal d'escolta i de relació obert que s'apropi als seus espais.
15. Oferir formació en salut emocional per als i les professionals que atenen a infants i a adolescents.
16. Reforçar el servei de salut del CSMIJ per poder garantir l'atenció necessària per donar resposta a les demandes existents i crear un equip de prevenció que estigui present als centres educatius.

Situacions de violència i assetjaments a la infància i l'adolescència

17. Començar a treballar en la prevenció de l'assetjament des de l'educació primària, treballant de manera integral amb els centres educatius, famílies i entitats.
18. Posar el focus en les víctimes, apoderant-les i nodrint-les d'estratègies per gestionar les emocions i els conflictes.
19. Garantir una xarxa que acompanyi les situacions d'assetjament i que derivi als recursos pertinents.

Diversitat afectiva i de gènere

20. Coordinar les actuacions del Pla d'infància i adolescència amb el Pla per a la Diversitat Afectiva, Sexual, de Gènere i Familiar de Terrassa (DASIG).

Atenció a la diversitat

21. Continuar treballant per una educació realment inclusiva, amb recursos suficients i professionals especialitzats, que permeti donar resposta a les necessitats dels infants i joves amb diversitat funcional.

Eix Educació 360

A continuació s'enumeren les principals propostes recollides durant els tallers i enquestes en relació amb el lleure, a la gestió de l'ús del temps en la infància i l'adolescència.

Abandonament escolar prematur

1. Lluitar decididament contra l'abandonament escolar prematur i el fracàs escolar, amb mesures d'acompanyament i detecció de l'alumnat amb major risc d'abandonament, i l'articulació de serveis i recursos adreçats als joves que abandonen prematurament els estudis.
2. Treballar les expectatives de futur en l'àmbit familiar, fer valdre la importància de l'educació i l'aprenentatge tant en l'àmbit professional i vital com personal.
3. Facilitar referents positius als infants i adolescents d'entorns més vulnerables, per compensar missatges que els aboquen cap a l'abandonament escolar i cap a models que enalteixen la violència, consums o delinqüència com a estil de vida (mentories, educadors/es de carrer...). P.ex. apropar a les escoles a joves que estaven desorientats i han trobat una sortida, a adults de diferents procedències i ètnies que puguin explicar les seves experiències i com han aconseguit el que s'han proposat, per tal de construir relat positiu a través d'històries reals que passen a la ciutat.
4. Potenciar l'accés de persones de diferents perfils als espais de lleure (monitors/es, professorat de música...) perquè puguin actuar com a referents per als infants i adolescents (p.ex. beques per facilitar l'obtenció del títol de monitor/a de lleure).
5. Treballar les transicions de manera conjunta amb els agents dels serveis que atenen als infants i als adolescents.
6. Promoure projectes acadèmics d'oficis i projectes ocupacionals per als adolescents que no encaixen dins els requeriments que es plantegen des de la formació reglada.

Accés a les oportunitats educatives fora de l'escola

7. Incentivar la realització d'activitats extraescolars entre la població més desfavorida, posant l'accent en explicar el valor educatiu d'aquest tipus d'activitats i mantenint la política de beques i ajuts que permet que no es produeixin exclusions per motius econòmics.
8. Aprofitar el paper de prescripció social de les escoles bressol per donar a conèixer els recursos de la ciutat i apropar a les famílies als espais de lleure educatiu.
9. Millorar la comunicació, cercant canals per arribar a tots els tipus de famílies. Treballar amb les famílies perquè coneguin l'oferta d'activitats subvencionades o gratuïtes, i fer valdre el potencial educatiu de les activitats fora escola. Apropar

els recursos a les famílies, oferint espais oberts perquè puguin conèixer els recursos i les activitats de lleure educatiu a la seva disposició.

10. Diversificar l'oferta d'activitats fora de l'escola, atenent els interessos expressats pels infants i adolescents de realitzar diferents tipus d'activitats (artístiques, científiques, audiovisuals...). Escoltar a infants i adolescents i atendre a les seves demandes d'activitats. Fer que s'impliquin des del moment inicial de planificació de l'oferta d'activitats extraescolars.
11. Aplicar una mirada no etnocentrista en el disseny i planificació de les activitats de lleure educatiu, incorporant activitats diverses, rellevants per a diferents cultures.
12. Incorporar una mirada interseccional (en clau de gènere, d'origen, de classe...) per garantir una oferta d'activitats de lleure educatiu veritablement inclusiva i amb igualtat d'oportunitats.
13. Aprofitar els espais de migdia com espais educatius. Si s'introdueixen activitats en aquest espai, que siguin accessibles per a tothom i que no generin una oferta educativa segregada dins la mateixa escola.
14. Oferir activitats d'oci gratuït per a tothom i reforçar els recursos als espais ja existents (esplais, districte jove...).
15. Introduir la tarifació social com a via per a accedir a les activitats extraescolars i d'estiu, amb procediments àgils i que no requereixin intervenció dels Serveis Socials.
16. Promoure l'interès per la realització d'activitats esportives entre les noies adaptant l'oferta d'activitats als seus interessos i mitjançant campanyes de sensibilització sobre la importància de l'activitat esportiva per a un estil de vida saludable.
17. Incentivar la participació en activitats durant les vacances, sobretot entre la població més desfavorida, amb una oferta ajustada als interessos dels infants i adolescents.
18. Incentivar la realització d'activitats en família a través d'actuacions de sensibilització que facin valdre l'impacte positiu d'aquestes activitats en el vincle entre pares i fills i en el desenvolupament educatiu i emocional d'infants i adolescents.
19. Realitzar actuacions de sensibilització i formació a les famílies entorn dels perills de l'exposició excessiva a les pantalles.

Connexió d'agents educadors

20. Treballar conjuntament amb els centres educatius per connectar els aprenentatges dins i fora de l'escola. Incorporar nous perfils als centres educatius (integrador/es, mediador/es educador/es, monitor/es de lleure...) que

ofereixin altres recursos d'aprenentatge i altres metodologies, integrant les diferents mirades i posant l'infant i adolescent al centre.

21. Implicar tots els agents educadors i els equipaments del municipi (biblioteca, ludoteca, esplais i caus...) aprofitant tots els recursos a l'abast per generar oportunitats d'aprenentatge a infants i adolescents.
22. Oferir recursos descentralitzats posant-los a la disposició de les entitats dels barris, Associacions de Mares i Pares d'Alumnes i Associacions de Famílies d'Alumnes (AMPES i AFES), perquè puguin organitzar activitats obertes i espontànies (p.ex., un ludobus amb materials i recursos per organitzar tallers, activitats artístiques i creatives, tarimes mòbils on els infants puguin ballar, cantar i improvisar...).
23. Obrir els centres educatius a la comunitat. Replantejar la funció dels centres educatius des d'una mirada comunitària, que impliqui a tota la comunitat educativa, més enllà de la iniciativa de patis oberts. Implicar als centres i al professorat per fer atenció didàctica més enllà de l'aula i oberta al territori, convertint els centres educatius en un recurs per a tot el barri.
24. Aprofitar els equipaments existents (biblioteques, centres cívics...) com a espais educatius i oberts als barris.
25. Incloure espais i activitats de lleure dins l'escola, connectant també el lleure amb l'horari escolar.

Eix Espai públic, seguretat i civisme

Espai públic

1. Continuar desenvolupant campanyes educatives i de sensibilització per a un major civisme i cura de l'espai públic.
2. Obrir processos de participació entorn el disseny de l'espai públic, amb una participació suficient d'infants i adolescents. Dotar de suficients recursos econòmics aquests processos perquè es puguin realitzar en condicions i garantir la seva qualitat.
3. Incorporar les aportacions de les persones que treballen amb la petita infància i amb les famílies (AMPES, AFES, mestres d'escoles bressol), que poden aportar la visió sobre les necessitats específiques d'aquesta etapa vital.
4. Mantenir una mirada oberta als barris, assegurant que les adaptacions i les millores de l'espai públic arriben a tots els districtes i barris de la ciutat.
5. Dissenyar espais adaptats a diferents edats, atenent especialment a les franges d'edat per a les que hi ha més mancances (petita infància i, adolescència).

Mobilitat

6. Continuar treballant per pacificar el trànsit i per promoure una mobilitat sostenible a tota la ciutat.
7. Estimular l'ús de la bicicleta com a mitja de transport i com a pràctica esportiva.
8. Potenciar els camins escolars ampliant la xarxa perquè més infants puguin anar sols a l'escola de manera col·lectiva i comptant amb el suport d'una xarxa de botigues i establiments amics dels infants.
9. Mantenir i ampliar l'experiència de pacificació dels carrers al voltant de les escoles iniciada durant la pandèmia del Coronavirus Disease 2019 (COVID-19).